



Bohuslän Läs & Res

SPF Morup-Stafsinge 9 December 2024

Innehållsförteckning "Dag 2"

- 1 Skaftölandet
- 2 Malö
- 3 Maj på Malö
- 4 På kryss med monsunen
- 5 Grundsund
- 6 TV-serien Saltön
- 7 Fiskebäckskil
- 8 Gustafsberg
- 9 Bohusläns Museum

Skaftölandet

- ❖ I "kilarna" (havsvik) växer samhällena fram; Grundsund, Fiskebäckskil, Rågårdsvik.
 - ❖ "Dit tränger Skagerack med blåa kilar."
- ❖ Samhällena utvecklas av sillperioderna.
- ❖ Taubes morbror var fyrvaktare på Islandsberg.
- ❖ "Inbjudan till Bohuslän" beskriver Skaftölandet.
 - ❖ "Som blågrå dyning bohusbergen rullar, i ödslig majestät mot havets rand."
- ❖ Badverksamheten växer fram på slutet av 1800-talet.
 - ❖ "Här blir du frisk till hälsan och humöret. Här trivs du, Rönnerdahl, det lovar jag."
- ❖ Vårens färger av vitsippor och blåsippor.
 - ❖ "Ja kom och se vårt Bohuslän om våren. Du Rönnerdahl, som äger blick för färg."

Malö

- 😊 Färjeförbindelsen, sedan 1957, mellan Malö och Orust går över Malö Strömmar.
- 😊 Maj på Malö har blivit riksbekant genom Evert Taube, nästa bild!
- 😊 Taubestenen, där Evert komponerade.
- 😊 Under 1800-talet bedrevs varv och rederiverksamhet på ön.
- 😊 År 1957 hade Malö 53 innevånare och år 1970 bodde endast 8 fastboende personer på ön.
- 😊 Mellan Malön och Flatön finns det bro.



Malö Strömmar, sydsidan av Malö sedd från färjeläget på Orust

Maj på Malö

Autentisk skildring från handelsman Gust. Johansson Flinks handelshus vid Stätte brygga på Flatön. Flink som är ungdomens allt i allo i denna trakt ser sin favorit Maj på Malö komma roende till bryggan.

Evert Taube (Rönnerdahl) befinner sig i handelsboden då den vackra Maj kommer i sin båt och lyssnar till handelsmannens kärleksförklaring: <https://www.youtube.com/watch?v=tHS4dpkpiyM>

I Taubes visa är Maj den idealiska bohuslänska kvinnan: blåögd, brunbränd och stark. Förebilden hette Maj Johansson, senare gift Strömberg.

Hon växte upp på Stätten på Malö, där hon bodde hela sitt liv, och drev i många år en kiosk.



**Handelsmän Flinks handelshus
på Flatön**

På kryss med monsunen

Taube köpte båten (januari 1944) "Tärnan av Gullholmen" på Rossön för 450 kr och döpte om den till "Monsunen".

Efter ett år renoverades den på varvet i Kungsviken. Leveranser till båten gick till handelsman Flink.

Visan "På kryss med monsunen": Vrakevik, som inleder visan, ligger på norra Orust. <https://www.youtube.com/watch?v=T066ZgZIlbU>

Receptet på fisksoppan i visan är ett recept som har skrivits på hexameter, ingredienser:

1 kg fisk med lever, rom, huvuden, fenor, rom och stjärtar, 20 musslor, dill, persilja, potatis, rosmarin, gräslök, äggula och mjölk.

Taube seglade efter ett år båten till Sjösala (Värmdö), där båten slutade som vrak i en vik.



Monsunen

Grundsund

- Grundsund kanal skiljer Skaftölandet och Ösö
- Anor sedan 1600-talet som fiskeläge.
- Industrialiserades med bl.a. regnkläder och konservindustri t.ex. makrill i tomatsås (Bovik).
- Kuttrar för makrillfiske inköptes från England.
- LL 158 Sandö ligger vid kajen, sista motordrivna båten som gick på långafiske till Shetland.
- Inspelningsplats för TV-serien Saltön.



TV-serien Saltön

- Viveka Lärns romaner om ön Saltön.
- Manus och regi av Carin Mannheimer (2005-2017).
- Änkan Sara träffar biodlaren MacFie.
- Johanna letar efter en ny kavaljer.
- Johannas son förälskar sig i bibliotekarien Hans-Jörgen
- Emily lämnar tobakshandlaren Blomgren.



Utdrag av rollistan

Thomas Blomgren
Emily Blomgren
Johanna Karlsson
Sara
William MacFie
Klasse
Kjell-Albert "Kabben"

Tomas von Brömssen
Anki Larsson
Ulla Skoog
Hanna Bogren
Per Myrberg
Kjell Wilhelmsen
Dag Malmberg

Fiskebäckskil

- Utvecklades till redarsamhälle eller näring inom sjöfart.
- 1800-talet ett burget skepparsamhälle med Bohusläns största fraktflotta.
- Med minskad frakt ändrades inriktningen till badortsliv och är nu en renodlad sommarort.
- Födelseort för konstnären Carl Wilhelmsson.
- Sommarvillan, utsikt mot havet och Lysekil.
- Förevisas en gång om året av släktingar.



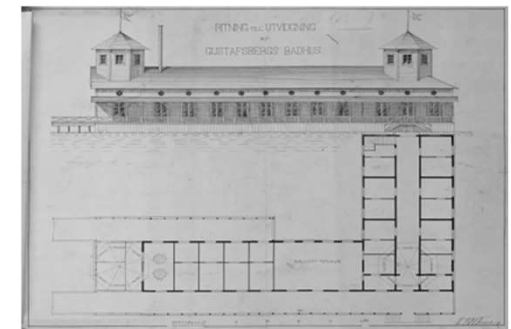
Juniafton

Gustafsberg

- Malla Silfverstolpe kommer med sin man 1815 till Gustafsberg.
- Led av kramper i magen och bröstet.
- Marins diet: Rå äggula med socker i sockerdricka, ingen varm mat.
- Förmiddag: Ljum och kall dusch över bröst och mage.
- Eftermiddag: Ljunt karbad.
- Kramperna upphörde efter 8 dagar. Malla blev 78 år.
- Varmbadhuset byggdes 1872-73 på plintar i vattnet.



Malla Silfverstolpe



Ritning från 1872

Gustafsberg (forts.)



- 1940-talet: Primitiva duschar, baderskorna blåste i visselpipa, småpojkar hällde varmvatten i rören.
- Färsk tång varje dag.
- Ny strandpromenad 2006, ½-timme från centrum.



Bohusläns Museum

-  På entréplanet finns restaurangen Kajkanten och butik.
-  Våningen inrymmer även utställningshallar för både kulturhistoria och samtidskonst, en båthall med vackra bohuslänska allmoge- och träbåtar.
-  Museets övervåning innehåller både permanenta och tillfälliga utställningar med Bohusläns historia i fokus.
-  Utställningshall med klassisk konst från mästare, som bland annat Bruno Liljefors, Anders Zorn och Carl Fredrik Hill.